

Stjórnunar- og verndaráætlun fyrir náttúruvættið Kattarauga

Verk- og tímaáætlun

Nóvember 2017

Forsendur

Náttúruvættið Kattarauga var friðlýst með auglýsingu nr. 522/1975, í B-deild Stjórnartíðinda þann 1. desember 1975. Markmið friðlýsingarinnar er að vernda tjörnina Kattarauga, hólmana sem í henni eru og tjarnarbakkana. Svæðið var friðlýst á grundvelli 24. gr. þágildandi laga nr. 47/1971 um náttúruvernd. Í 48. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd segir að friðlýsa megi einstakar náttúrumyndanir sem ástæða þykir til að varðveita sökum fræðilegs gildis, fegurðar eða sérkenna og kallast þær náttúruvætti. Náttúruvætti geta t.d. verið fossar, eldstöðvar, hellar og drangar, svo og fundarstaðir steingervinga, sjaldgæfra steinda, bergtegunda og berggerða, eða lífræn fyrirbæri sem eru einstök og skera sig úr umhverfinu. Friðlýsingin skal jafnframt ná til svæðis kringum náttúrumyndanirnar svo sem nauðsynlegt er til þess að þær fái notið sín.

Samkvæmt 81. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd er eitt af hlutverkum Umhverfisstofnunar að hafa umsjón með gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði.

Í samstarfshópi um gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir náttúruvættið Kattarauga eiga sæti:

Sigurður Ingi Þorbjörnsson, Kornsó 2
Magnús Rúnar Sigurðsson, Húnavatnshreppi
Ingibjörg Marta Bjarnadóttir, Umhverfisstofnun
Kristín Ósk Jónasdóttir, Umhverfisstofnun

Áætluninni er ætlað að fjalla um markmið verndunar svæðisins og hvernig stefnt skuli að því að viðhalda verndargildi þess. Unnin hefur verið handbók sem m.a. fjallar um gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði í umsjón Umhverfisstofnunar og verður hún höfð til hliðsjónar við gerð áætlunarinnar. Í handbókinni er lögð áhersla á samráð og samstarf, að stjórnunar- og verndaráætlanir séu einfaldar og upplýsingar settar fram á auðskiljanlegan hátt. Áætlunin sjálf verður því ekki umfangsmikil hvað varðar bakgrunnsupplýsingar fyrir svæðið heldur verður lögð megin áhersla á gildi svæðisins, markmið verndunar, aðgerðir og verndarráðstafanir. Nánari upplýsingar um svæðið, verndarráðstafanir og fylgigögn verða aðgengileg á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Í stjórnunar- og verndaráætlun skal skv. 81. gr. laga nr. 60/2013 m.a. fjalla um landnýtingu, landvörslu, vöktun, uppbyggingu, fræðslu og miðlun upplýsinga, verndaraðgerðir og aðgengi ferðamanna, þar á meðal aðgengi fatlaðs fólks. Ef ekki hafa verið settar sérstakar reglur um umferð manna og dvöl á viðkomandi svæði í auglýsingu um friðlýsingu er heimilt að setja slíkar reglur í stjórnunar- og verndaráætlun.

Gert er ráð fyrir að gildistími áætlunarinnar verði 10 ár og að með henni fylgi aðgerðaáætlun sem gildir til fimm ára. Að fimm árum liðnum verður aðgerðaáætlun endurnýjuð og uppfærð. Stefnt er að því að gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir náttúruvættið Kattarauga ljúki snemma árs 2018.

Stjórnunar- og verndaráætlunum er alla jafna skipt í eftirfarandi kafla en eru staðfærðar og aðlagðar að því svæði sem áætlunin er unnin fyrir:

Aðgerðaáætlun

1. Inngangur

1.1. Leiðarljós

1.2. Eignarhald og umsjón

1.3. Lagalegur og stjórnsýslulegur rammi

1.4. Verndargildi og verndarflokkur

2. Lýsing á svæðinu

2.1. Mörk svæðanna

2.1.1. Tengsl við grannsvæði

2.2. Náttúruminjar

2.2.1. Jarðminjar

2.2.2. Gróður

2.2.3. Dýralíf

2.3. Menningarminjar

2.4. Landnotkun

2.5. Aðgengi

2.6. Innviðir og mannvirki

2.7. Öryggismál

2.8. Fræðsla og kynning

2.9. Mönnuð og ómönnuð loftför

2.10. Rannsóknir og vöktun

3. Markmið, stefna og leiðir

3.1. Svæðisskipting

3.2. Náttúruminjar

3.3. Menningarminjar

3.4. Landnotkun

3.5. Aðgengi

3.6. Innviðir og mannvirki

3.7. Öryggismál

3.8. Fræðsla og kynning

3.9. Mönnuð og ómönnuð loftför

3.10. Rannsóknir og vöktun

Viðaukar

Umsjón með verkefninu

Verkefnastjórn og ritstýring stjórnunar- og verndaráætlunarinnar verður í höndum sérfræðings Umhverfisstofnunar, en gert er ráð fyrir virkri aðkomu samstarfshópsins.

Samráð og upplýsingagjöf

Samráð og upplýsingagjöf er lykillinn að því að sátt skapist um stjórnunar- og verndaráætlanir. Gert er ráð fyrir að helstu hagsmunaaðilar verði upplýstir um gerð áætlunarinnar og stefnt er að því að birta upplýsingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar um framgang vinnunnar. Drög að stjórnunar- og verndaráætlun verða síðan auglýst til athugasemda fyrir almenning og gefst þá öllum kostur á að senda inn ábendingar og athugasemdir.

Verk- og tímaáætlun

Megin þættir við undirbúning og gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir náttúruvættið Kattarauga eru eftirfarandi:

1. Undirbúningur
2. Lýsing á svæðinu
3. Stefnumótun, markmið og aðgerðir
4. Greining á aðgerðum
5. Kynningarferli
6. Úrvinnsla athugasemda
7. Útgáfa

1. áfangi: Undirbúningur

Tími: nóvember 2017

Unnið verður að undirbúningi stjórnunar- og verndaráætlunarinnar, haldinn fyrsti fundur samstarfshóps og lagðar línur fyrir áframhaldandi vinnu. Samstarfshópurinn ræði helstu áherslur og sýn fyrir áætlunina. Samráðsaðilar upplýstir um að verkefnið sé hafið.

Afurð: Verk- og tímaáætlun og samráðsáætlun tilbúna til birtingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

2. áfangi: Lýsing á svæðinu

Tími: nóvember 2017

Teknar verða saman bakgrunnsupplýsingar fyrir 1. og 2. kafla stjórnunar- og verndaráætlunarinnar og unnin drög að þeim köflum. Einnig verður tekið saman ítarefni til birtingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Afurð: Drög að 1. og 2. kafla áætlunarinnar sem fulltrúar Umhverfisstofnunar senda samstarfshópi til rýni.

3. áfangi: Stefnumótun, markmið og aðgerðir

Tími: desember 2017

Samstarfshópurinn mun vinna að stefnumótun svæðisins, setja fram markmið, stefnu og aðgerðir. Hópurinn fundar eftir þörfum ásamt því að meta þörf á samráði við stofnanir, sérfræðinga og hagsmunaaðila.

Afurð: Drög að 3. kafla stjórnunar- og verndaráætlunar.

4. áfangi: Greining á aðgerðum

Tími: desember 2017

Aðgerðum sem skilgreindar eru í 3. kafla áætlunarinnar er forgangsraðað og þær tímasettar. 4. áfangi er að miklu leyti unninn samhliða 3. áfanga.

Afurð: Aðgerðaáætlun.

5. áfangi: Kynningarferli

Tími: janúar-febrúar 2018

Drög að stjórnunar- og verndaráætlun fyrir náttúruvættið Kattarauga sett í kynningarferli til að kynna hana fyrir almenningi. Öllum er gefinn kostur á að leggja fram ábendingar og athugasemdir um áætlunina. Kynningarferlið stendur í 6 vikur.

6. áfangi: Úrvinnsla athugasemda

Tími: febrúar 2018

Samstarfshópurinn vinnur úr þeim athugasemdum sem berast í kynningarferlinu.

Afurð: Lokaútgáfa stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir náttúruvættið Kattarauga.

7. áfangi: Útgáfa

Tími: óstaðfestur

Stjórnunar- og verndaráætlun staðfest af ráðherra, gefin út og auglýst í Stjórnartíðindum B-deild.